

HELSINGIN SEURAKUNTAYHTYMÄ HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Hyväksytty Helsingin seurakuntayhtymän yhteisessä kirkkovaltuustossa 14.12.2023.

1 § Hautaustointa koskevat säännökset

Helsingin seurakuntayhtymän (jäljempänä seurakuntayhtymä) hautaustoimessa on noudatettava hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännöksiensä lisäksi tämän ohjesäännön määräyksiä.

Seurakuntayhtymän hautaustoimesta vastaa yhteinen kirkkoneuvosto.

Tämän ohjesäännön lisäksi päätösvallan käyttämisestä hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään hallintosäännössä ja kiinteistöosaston johtosäännössä.

Hautaustoimen tehtäviä hoitaa kiinteistöosaston ympäristö- ja hautaustoimi.

Kirkkolaki (652/2023)

Kirkkojärjestys (657/2023)

Hautaustoimilaki (457/2003)

Hallintolaki (434/2003)

Järjestyslaki (612/2003)

Terveysturvallisuuslaki (1280/1994)

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä (948/1973)

Kirkkovaltuusto hyväksyy hautaustoimen ohjesäännön, hautausmaakohtaisen hautausmaakaavan ja hautausmaan käyttösuunnitelman. Hautaustoimen ohjesäännössä määrätään:

1) haudoista;

2) hautakirjanpidosta;

3) haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista;

4) hautamuistomerkkien hyväksymisestä;

5) hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä.

KL 3:35

2 § Hautausmaat ja tunnustuksettomat alueet

Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaat ovat:

1. Hietaniemen hautausmaa, jossa on
 - a) Vanha alue
 - b) Uusi alue
 - c) Hietaniemen alue
 - d) Uurnalehto
 - e) Suomen Kaartin hautausmaa
2. Malmin hautausmaa
3. Kulosaaren hautausmaa
4. Honkanummen hautausmaa
5. Maunulan uurnalehto
6. Kallion uurnaholvi
7. Östersundomin hautausmaa

Seurakuntayhtymä osoittaa pyynnöstä helsinkiläisille vainajille hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee Honkanummen hautausmaalla.

Hautausmaita voidaan perustaa ja laajentaa siitä erikseen säädetyssä järjestyksessä.

Evangelis-luterilaisen kirkon seurakuntien tai seurakuntayhtymien tulee ylläpitää yleisiä hautausmaita. Hautausmaa voi olla useamman seurakunnan tai seurakuntayhtymän yhteinen.

Hautausoimilaki 3 §

Seurakunnalla tulee olla oma tai toisen seurakunnan tai seurakuntayhtymän kanssa yhteinen hautausmaa taikka oikeus käyttää muuta vihittyä hautausmaata.

Seurakunnalla tulee olla säilytystila vainajia varten hautausmaalla tai muualla sopivassa paikassa.

KJ 3:55, 1 ja 3

Hautausmaa ja siunauskappeli on vihittävä ennen kuin niitä ryhdytään käyttämään. Hautausoimilaissa (457/2003) tarkoitettua tunnustuksetonta hauta-alueita ei kuitenkaan vihitä.

KJ 3:56

Hautasija on pyynnöstä osoitettava erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka ei saa sijaita kohtuuttoman kaukana seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueesta.

Tunnustukseton hauta-alue on erillinen hautausmaa tai muusta hautausmaasta selvästi erottuvalla tavalla rajattu hautausmaan osa.

Hautausoimilaki 5 §

3 § Hautausmaan käytön ohjaus ja suunnittelu

Hautausmaan käytössä noudatettavasta hautausmaakaavasta, hautausmaan käyttösuunnitelmasta ja hautakartasta sekä hautausmaan ylläpidossa ja hoidossa noudatettavasta hautausmaan hoitosuunnitelmasta säädetään kirkkojärjestyksen 3 luvun 57-59 §:ssä.

Hautausmaalle on laadittava hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma. Hautausmaakaava on yleiskartta, jota laadittaessa on otettava huomioon varatun alueen maaston luonne, maisemalliset arvot ja seurakunnan taloudellinen kantokyky. Hautausmaakaavaan sisältyy:

- 1) hautausmaan rajat;
- 2) hauta-alueiden ja rakennusten sijainti;
- 3) liikenteen järjestelyt ja käytävien sijainti;
- 4) hauta-alueiden jako;
- 5) hautausmaa-alueen kuivatus- ja vesihuoltosuunnitelma sekä jätehuollon järjestelyt.

Hautausmaan käyttösuunnitelmassa on otettava huomioon hautausmaan eri aikoina perustettujen osien ominaispiirteet ja kulttuurihistorialliset arvot. Käyttösuunnitelmaan sisältyy:

- 1) hautausmaakaavan sanallinen selitys;
- 2) määräykset hautausmaan tai sen osan käytöstä yhteen tai useampaan hautausyvytyteen;
- 3) määräykset hautaosastojen käyttöönottojärjestyksestä;
- 4) hautausmaan käytön rajoitukset.

KJ 3:57

Hautausmaalle on laadittava hoitosuunnitelma, jossa määritellään seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja esitetään hautausmaan vuosittaiset hoitotoimenpiteet sekä pidemmällä aikavälillä toteutettavat kunnostustyöt.

KJ 3:58

Hautausmaasta on laadittava hautakartta. Hautaan voi kuulua yksi tai useampi hautapaikka. Samassa hautapaikassa voi olla useita hautasijoja. Hautausmaa tai sen osa voi olla muistolehtona, johon vainajan tuhka sirotellaan tai kätketään hautasijaa merkitsemättä.

KJ 3:59

4 § Hauta

Hauta on yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattu maa-alue hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen hautasijan (kuva).

Jos hautausmaa tai sen osa on käyttösuunnitelmassa osoitettu kerros- eli syvähautaukseen ja maan laatu sen sallii, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin. Tällöin arkkuhaudan terveydensuojeluasetuksen

(1280/1994) mukaiseen vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 metriä arkku kohden.

Urnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman urnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkuhautasijaa voidaan käyttää urnahautaukseen siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Urnia voidaan haudata päällekkäin tilan salliessa.

Tuhkan hautaaminen voidaan suorittaa kestävästä aineesta tehdyssä urnassa myös urnaholviin (kolumbaarioon). Urnaholvissa voi olla yhdelle tai useammalle urnalle tarkoitettuja hautapaikkoja.

Hautaaminen Kallion kirkon urnaholviin ja kalliohautaamisiin toimitetaan käyttösuunnitelmassa mainitulla tavalla.

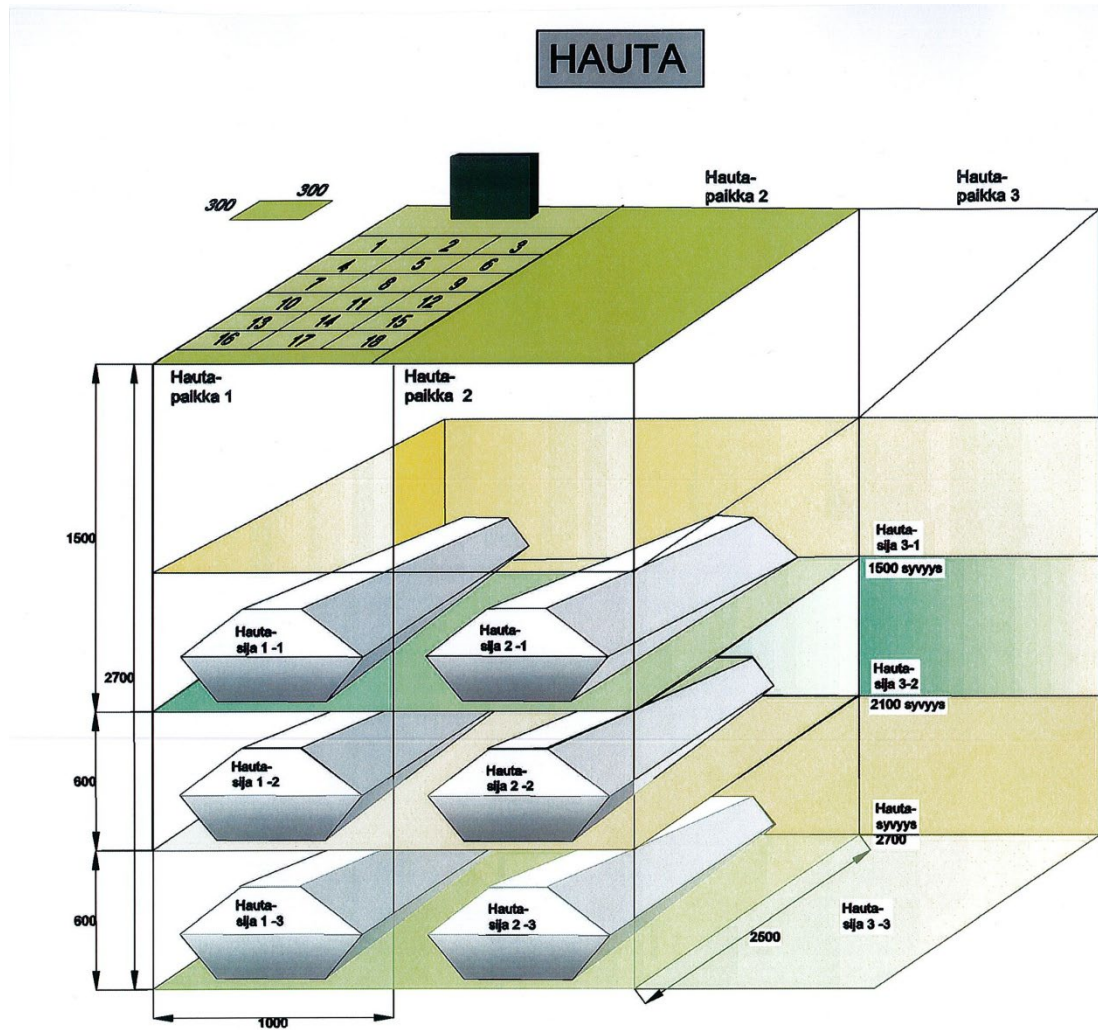
Muistolehdossa tai sirottelualueella ei ole näkyvästi merkittyjä hautasijoja eikä yksityisiä muistomerkkejä.

Hautaoikeuden voimassaoloajan päätyttyä Kallion kirkon urnaholviin sijoitettussa urnassa oleva tuhka haudataan Kallion urnaholvin kalliohautaamisiin ja Hietaniemen urnaholviin sijoitettussa urnassa oleva tuhka Hietaniemen muistolehtoon.

Hautausmaalla voi olla varattuna erillinen alue mahdollisen katastrofin tai suuronnettomuuden uhrien hautaamiseksi yhteishautaamiseksi.

Samaa arkkuhautasijaa saa käyttää aikaisintaan 25 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta, mikäli maan laatu ja aiemmat hautaukset sen sallivat.

Arkkuhauta voidaan luovuttaa helsinkiläiselle vainajalle myös tuhkahautaukseen, jolloin haudan lunastushinta on arkkuhaudan lunastushinnan mukainen. Tällaiseen hautaan voidaan jatkossa tehdä sekä arkku- että tuhkahautauksia. Poikkeuksen muodostavat haudat, jotka eivät kokonsa tai muun syyn vuoksi sovellu enää arkkuhautaukseen.

Kuva: Hauta, hautasijat, hautasyvydet, urnasijat arkkuhaudassa

Vainajan ruumis on haudattava viivytyksettä tiiviissä asianmukaisessa arkussa tai vastaavassa taikka tuhkattava krematoriossa.

Arkkuun sijoitettu ruumis on haudattava maahan vähintään 150 senttimetrin syvyyteen. Samaa arkkuhautasijaa saa käyttää aikaisintaan 15 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Ruumis voidaan sijoittaa myös hautakammioon edellyttäen, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. Hautakammioon saa haudata 2 momentissa mainittua aikaa lyhyemmin väliajoin edellyttäen, että kunnan terveys- ja suojeluviranomainen hyväksyy hautaamisen.

Terveydensuojeluasetus 40 §

5 § Hautaoikeus

Hautausmaalla on hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisesti hauta-alueita, joilla oikeus hautaan voidaan haudattavan vainajan lisäksi luovuttaa vainajan omaisille sekä yhteishauta-alueita (esim. muistolehdot), joilla vainajan omaisille ei muodostu tiettyyn paikkaan kohdistuvaa hautaoikeutta ja joiden ylläpidosta huolehtii seurakuntayhtymä.

Hautaoikeus luovutetaan 25 vuodeksi. Ainaishautoja ja ennen voimassa olevan kirkkolain voimaantuloa määräajaksi luovutettuja hautoja koskevista oikeuksista säädetään kirkkolain 13 luvun 8 §:ssä. Hautaoikeuden voimassaoloaika laskeaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Voimassaoloaika päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 25 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin hautaa voidaan uudelleen käyttää. Ennen 1.1.1994 luovutetun kertahaudan hautaoikeuden voimassaoloaikaa ei voida jatkaa.

Hautaoikeuden voimassaoloaikaa voidaan oikeudenhaltijan hakemuksesta jatkaa enintään 25 vuodeksi kerrallaan, ellei hallinta-ajan jatkamiselle ole hautausmaan tarkoituksenmukaisesta ylläpidosta aiheutuvaa estettä. Voimassaoloajan pidennystä on haettava ympäristö- ja hautaus-toimen hautapalveluista ennen määräajan umpeutumista. Hallinta-ajan päättymisestä ilmoitetaan vuotta aiemmin haudalle asetettavalla ilmoituksella.

Hautaaminen on mahdollista koko hautaoikeuden voimassaoloajan. Mikäli uuden hautauksen jälkeen hautaoikeutta jää alle 25 vuotta, oikeudenhaltijan on lunastettava hautaoikeuden pidennystä ja mahdollista haudan perushoitoa siten, että hautaoikeus ja perushoito on voimassa uuden hautauksen jälkeen 25 vuotta. Hautauksen yhteydessä suoritettavat maksut määräytyvät voimassa olevan hautaushinnaston mukaan.

Mikäli hautaoikeuteen lunastetaan pidennystä ilman, että hautaan haudataan uusi vainaja, maksu pidennyksestä peritään voimassa olevan hautaushinnaston mukaan.

Kun merkittävän henkilön tai kulttuurihistoriallisesti erityisen arvokkaan haudan hautaoikeuden voimassaoloaika päättyy, yhteinen kirkkovaltuusto voi, tarvittaessa museovirastoa kuultuaan, määrätä haudan seurakuntayhtymän kustannuksella säilytettäväksi. Yhteinen kirkkovaltuusto voi tällöin oikeuttaa myös muun yhteisön tai henkilön vastaamaan haudan säilyttämisestä.

Arkkuhautasija luovutetaan Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaalta vainajille, joiden kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä Helsinki. Myös muulle kuin kotikuntalaisissa mainitulle vainajalle voidaan luovuttaa erityisen painavista ja perustelluista syistä arkkuhautasija Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaalta, mikäli se on seurakuntayhtymän hautausmaiden käytön kannalta mahdollista. Hautapaikan luovuttamisesta päättää hautaus-toimen päällikkö. Uurnahauta- ja muistolehtohautasijoja luovutetaan myös muille kuin kotikuntalaisissa mainituille vainajille.

Hietaniemen hautausmaalta luovutetaan seurakuntayhtymälle palautuneita arkuhautoja vain Helsingin seurakuntayhtymään kuuluvien seurakuntien jäsenille, joiden puoliso, lapsi, isä, äiti, sisar tai veli on haudattu kyseiseen hautausmaahan. Lisäedellytyksenä on, että suvun hallinnassa olevassa haudassa/hautoissa ei ole tilaa uudelle hautaukselle tai se ei ole teknisesti mahdollista. Hietaniemen hautausmaalta osoitetaan seurakuntayhtymälle palautuneita urnahautoja tuhkan hautaamista varten vainajille, joiden kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä Helsinki. Erityisen painavista ja perustelluista syistä tästä voidaan poiketa hakemuksesta.

Kallion urnaholvista luovutetaan urnahautoja vain Helsingin seurakuntayhtymään kuuluvien seurakuntien jäsenille. Erityisen painavista ja perustelluista syistä Kallion urnaholvista voidaan luovuttaa hautaoikeus myös muulle vainajalle. Kallion urnaholvissa hautaoikeuden voimassaoloaikaa ei voida jatkaa.

Kulosaaren hautausmaalta luovutetaan uusia hautapaikkoja ainoastaan Herttoniemen seurakunnan ja Matteus församling -seurakunnan Kulosaareissa asuvien jäsenten hautaamista varten. Hautausmaalla sijaitsevaan muistolehtoon hautaamisessa ei ole em. rajoituksia.

Malmin hautausmaalla on erillinen hautakortteli, josta luovutetaan urna- ja arkuhautoja Uudenmaan alueen katolisten seurakuntien jäsenten hautaamiseen.

Östersundomin hautausmaalta luovutetaan uusia arkuhautoja vain helsinkiläisille vainajille ja niille sipoolaisille vainajille, jotka olivat Sipoossa kirjoilla 31.12.2008. Sipoolaisten oikeus on voimassa vuoden 2040 loppuun asti. Lisäksi Vantaan seurakuntayhtymä ja Sipoon seurakuntayhtymä ovat tehneet vuonna 1986 sopimuksen, jonka nojalla voidaan luovuttaa hautoja vainajille, jotka ovat Vantaan seurakuntayhtymän jäseniä ja asuvat kappelin alueella (Sotunki, Hakunila ja Västersundom) ja joilla on omaisia haudattuna Östersundomin kirkon hautausmaalle. Lisäedellytyksenä on, että suvun hallinnassa olevassa haudassa/hautoissa ei ole tilaa uudelle hautaukselle tai se ei ole muuten mahdollista.

Helsingin seurakuntayhtymän tunnustukseton hauta-alue sijaitsee Honkanummen hautausmaalla. Hauta-alue on yhteinen Vantaan seurakuntayhtymän kanssa. Hauta-alue on istutuksin ja aitaamalla selvästi erottuvalla tavalla rajattu.

Käyttösuunnitelmassa määrätään muista hautaoikeuden luovuttamista koskevista hautausmaakohtaisista rajoituksista.

Evangelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

Jos vainajalla ei kuollessaan ollut kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa, 1 momentissa mainittu velvollisuus on sillä evangelis-luterilaisen kirkon seurakunnalla tai seurakuntayhtymällä, jonka alueella vainaja kuollessaan asui.

Evangelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on lisäksi

velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan myös sellaiselle kuolinhetkellä ulkomailla asuneelle Suomen kansalaiselle, jonka viimeinen kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta ennen ulkomaille muuttamista oli seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

Hautaustoimilaki 4 §

Hautaoukeudesta evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan tai seurakuntayhtymän ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnan hautausmaalla on voimassa, mitä kirkkolaissa ja ortodoksisesta kirkkokunnasta annetussa laissa säädetään ja niiden nojalla säädetään tai määrätään sekä hautausmaan ylläpitäjän ja hautaoikeuden haltijan kesken sovitaan.

Hautaoukeudesta muilla hautausmailla on voimassa, mitä hautausmaan ylläpitäjän ja hautaoikeuden haltijan kesken sovitaan.

Hautaustoimilaki 11 §

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän velvollisuudesta osoittaa hautasija vainajalle säädetään hautaustoimilaissa (457/2003). Kirkkoneuvosto voi päättää, että seurakunnan hautausmaahan saadaan haudata muukin kuin hautaustoimilaissa siihen oikeutettu vainaja.

Seurakunta luovuttaa hautaoikeuden kuolemantapauksen yhteydessä. Samalla hautaoikeus voidaan luovuttaa myös vainajan omaisille. Kirkkoneuvosto voi erityisestä syystä päättää hautaoikeuden luovuttamisesta muulloinkin.

Hautaoukeuden haltija voi luovuttaa hautaoikeuden vain seurakunnalle.

KL 3:29

Hautaoukeus luovutetaan enintään 50 vuoden määräajaksi. Määräaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Hautaoikeuden voimassaoloaika päättyy aikaisintaan sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 15 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin haudata voidaan käyttää uudelleen.

Hautaoukeuden voimassaoloaika voidaan oikeudenhaltijan hakemuksesta jatkaa, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle. Hautaoikeus on voimassa vain niin kauan kuin haudata on rauhoitetun hautausmaan osana.

Hautaoukeus lakkaa ilman irtisanomista.

KL 3:30

Jos seurakunta on ennen tämän lain voimaantuloa luovuttanut haudan ainiaaksi, tämä luovutus on edelleen voimassa niin kauan kuin haudata on rauhoitetun hautausmaan osana. Hautaan sovelletaan kuitenkin 3 luvun 33 §:ää.

Hautoihin, jotka on luovutettu määräajaksi ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tätä lakia ja sen nojalla annettuja määräyksiä siltä osin kuin ne eivät rajoita hautaoikeuden haltijalla tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita oikeuksia.

KL 13:8

Hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määräämisessä otetaan huomioon seurakunnalle

palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimessa perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi hautaustoimilain 6 §:ää. Kirkkovaltuusto päättää haudoista perittävistä maksuista.
KL 3:36

6 § Hautaamisjärjestys

Jos uuden haudan luovutuksen yhteydessä halutaan erikseen sopia siitä, keitä hautaan voidaan haudata, aloitteentekijän on tarvittaessa esitettävä sukuselvitys sekä todisteelliset tiedot hautaan oikeutettujen kuulemisesta.

Aiemmin luovutettuun hautaan voidaan haudata hautaan haudatun vainajan leski sekä käytettävissä olevan tilan mukaan hautaan ensin haudatun vainajan suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa oleva sukulainen ja tämän puoliso. 1.7.2023 tai sen jälkeen luovutetun haudan kohdalla puolisoa koskevia oikeuksia sovelletaan myös avopuolisoon. Muun vainajan hautaamiseen on tarvittaessa esitettävä hautaoikeuden haltijan suostumus tai sukuselvitys ja ensisijaisien hautaoikeudenomistajien suostumukset. Jos kirkkolain mukaista hautaoikeuden haltijaa ei ole, on esitettävä sukuselvitys ja ensisijaisien hautaoikeudenomistajien suostumukset.

Kirkkolain 3 luvun 32 §:ssä mainitusta luvasta päättää hautaustoimen päällikkö.

Hautaa luovutettaessa sovitaan siitä, keitä hautaan voidaan haudata. Jos sopimusta ei ole tehty 31 §:n 2 momentin mukaisesti, hautaan voidaan ensisijaisesti haudata vainaja, jota varten hauta on luovutettu, ja tämän puoliso sekä lisäksi kuolemantapausten mukaisessa järjestyksessä suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa oleva sukulainen ja tämän puoliso. Jos tällaista sukulaista ei ole tai jos hautaoikeuden haltija siihen suostuu, hautaan saadaan haudata vainajan sisar ja veli sekä heidän lapsensa, sanottujen henkilöiden adoptio- ja kasvattilapset sekä näiden kaikkien puoliset.

Hautaustoimesta vastaava seurakunnan viranomainen voi hautaoikeuden haltijan suostumuksella antaa luvan haudata hautaan muunkin vainajan.

KL 3:32

Kirkkoneuvosto ratkaisee erimielisyyden hautaoikeudesta, hautaoikeuden haltijasta ja hänen velvollisuuksistaan, siitä keitä hautaan voidaan haudata, hautamuistomerkestä sekä muusta hautaa tai hautaamista koskevasta asiasta, jollei hautaustoimilaissa toisin säädetä.

KL 3:34

Mitä tämän lain hautaustoimea koskevissa säännöksissä säädetään puolisoista tai leskeistä, koskee myös kuolinhetkellä vainajan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa yhteisessä taloudessa jatkuvasti elänyttä henkilöä.

KL 3:37

7 § Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltijasta on voimassa mitä siitä erikseen säädetään.

Hautaoikeuden haltija edustaa niitä, joita hautaan voidaan haudata, ja käyttää puhevaltaa hautaa koskeissa asioissa hautaustoimilaissa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetyllä tai määrättyllä tavalla. Hautaa luovutettaessa sovitaan hautaoikeuden haltijasta. Jos sopimusta ei ole tehty vuoden kuluessa haudan luovutuspäivästä tai jos tehtyä sopimusta ei voida olosuhteiden muuttumisen johdosta noudattaa, hautaoikeuden haltijaksi tulee vainajan leski tai, jos leskeä ei ole, ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset. Näiden on valittava hautaoikeuden haltija edustamaan heitä hautaa koskeissa asioissa. Hautaoikeuden uudesta haltijasta on ilmoitettava hautaustoimesta vastaavalle seurakunnan viranomaiselle. Jos ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset eivät ole sopineet hautaoikeuden uudesta haltijasta, kirkkoneuvosto voi määrätä hautaoikeuden haltijan. Kirkkoneuvosto voi antaa etusijan paikkakunnalla asuvalle tai sille, joka on huolehtinut haudan hoidosta.

KL 3:31

8 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Vainajan ruumiin vastaanottaminen hautaan siunattavaksi ja haudattavaksi tai tuhkattavaksi edellyttää hautauslupaa tai kuolinselvitystä. Tarvittaessa seurakuntayhtymä toimittaa hautausluvan edelleen hautausmaan tai krematorion ylläpitäjälle.

Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa ruumissuojassa, jonne ei saa päästää sivullisia. Arkkuun on merkittävä vainajan nimi ja henkilötunnus. Arkussa on oltava tuoteseloste, josta voidaan todeta arkun soveltuvuus hautaamiseen ja tuhkaukseen.

Itsetehdyn arkun hyväksymisestä hautaamista varten päättää hautausmaan toiminnasta vastaava viranhaltija tai hautaustoimen päällikkö.

Hautausmaan toiminnasta vastaava viranhaltija voi määrätä ruumiin siirrettäväksi hautaan ennen hautaamista terveydensuojelusyistä tai muusta erityisestä syystä. Tällöin hauta on peitettävä arkun korkeudelta.

Helsingin seurakuntayhtymässä tuhkauksia suoritetaan Malmin hautausmaan ja Honkanummen hautausmaan kappeliin yhteydessä sijaitsevilla krematorioissa.

Tuhkattavan vainajan on oltava rakenteellisesti tuhkausprosessiin soveltuvassa arkussa.

Tuhkan luovuttamisesta sekä tuhkauksen ja tuhkan sijoituksen rekisteröinnistä

on voimassa mitä siitä erikseen säädetään.

Mikäli tuhkaa ei ole noudettu krematoriosta vuoden kuluessa tuhkaamisesta, seurakuntayhtymällä on oikeus haudata tuhka seurakuntayhtymän ylläpitämän hautausmaan muistolehtoon.

Vainajan ruumis on ilman aiheutonta viivytystä haudattava tai tuhkatava.

Vainajan ruumista ja tuhkaa tulee käsitellä arvokkaalla ja vainajan muistoa kunnioittavalla tavalla.

Vainajan ruumiin hautaamisessa ja tuhkaamisessa sekä tuhkan käsittelyssä tulee kunnioittaa vainajan katsomusta ja toivomuksia.

Hautaustoimilaki 2 §

Jos vainaja on sairastanut tarttuvaa tautia ja tartunnan vaara on edelleen olemassa, on vainajan kuolinsyyn selvittäjän ilmoitettava tästä ruumista käsittelevälle.

Muulla kuin sairaalan tiloissa ruumis on säilytettävä asianmukaisessa tiiviissä arkussa tai vastaavassa ennen hautaamista.

Ruumiin kuljettaminen on sallittua vain siihen tarkoitukseen varatussa kulkuneuvossa.

Ruumiinkuljettamisesta valtioiden välillä säädetään erikseen.

Terveystieteiden tutkimuskeskus 7:41

Krematorion ylläpitäjä saa luovuttaa tuhkan vain haudattavaksi tai muulla tavoin pysyvästi yhteen paikkaan sijoitettavaksi. Luovutuksen saajan on ennen tuhkan luovuttamista ilmoitettava kirjallisesti krematorion ylläpitäjälle, minne tuhka tullaan sijoittamaan.

Krematorion ylläpitäjä ei saa luovuttaa tuhkaa, jos on perusteltu syy epäillä, että tuhkaa tulnaisiin käsittelemään tämän lain säännösten vastaisesti.

Krematorion ylläpitäjän on tuhkan luovuttamiseen liittyvässä toiminnassa noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003) ja kieli-laissa (423/2003) sekä laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään.

Hautaustoimilaki 7:18

9 § Hautaaminen

Hautaamisen ajasta on sovittava ympäristö- ja hautaustoimen hautapalvelujen kanssa viimeistään viisi työpäivää ennen hautausta.

Hautaamista ei suoriteta sunnuntaina, maanantaina, uudenvuodenpäivänä, loppiaisenä, pitkänäperjantaina, pääsiäislauantaina, pääsiäispäivänä, vappuna, helatorstaina, juhannusaattona, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona, joulupäivinä eikä muina hautaustoimen päällikön päättäminä päivinä.

Hauta kaivetaan hautakartan määräämään paikkaan ja sen leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden mukaan siten, että arkku mahtuu riittävän väljästi laskeutumaan vaakasuorassa asennossa haudan pohjalle. Kaivanto tuetaan asianmukaisesti olosuhteiden edellyttämällä tavalla. Haudalla olevat hautamuis-
tomerkit on hautaoikeuden haltijan kustannuksella siirrettävä syrjään ja hautauksen jälkeen taas asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta. Haudan kaivamisen aikana näkyviin tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan kaivamisen aikana ja sen jälkeen peitetään haudan pohjalle. Arkun ja uurnan hautaan laskua valvoo aina seurakuntayhtymän työntekijä.

Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle.

Ruumis on haudattava helposti maatuva arkussa. Ruumiin hautaaminen voidaan erityisistä syistä sallia ilman arkkua, mikäli terveydensuojelusäännökset sen sallivat. Tuhka on haudattava helposti maatuva uurnassa. Tuhkan hautaaminen voi tapahtua myös ilman uurnaa hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisella tavalla.

Arkkuhauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan.

Haudan avaamisesta ja peittämisestä sekä uurnalokeron edessä olevan laatan irrottamisesta ja paikoilleen asettamisesta huolehtii ympäristö- ja hautaus-toimi. Omaiset voivat peittää haudan, mikäli siitä on erikseen sovittu.

Haudalla olevat hautamuistomerkit ja rakennelmat on hautaoikeuden haltijan kustannuksella poistettava haudalta hautausmaan työnjohdon antamien ohjeiden mukaan viimeistään viikko ennen hautausta ja hautauksen jälkeen taas asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta eikä aiheuta haittaa hautausmaiden huoltotöille.

Omaisten on poistettava hautaamisen tai siunaustilaisuuden jälkeen haudalle lasketut kukat, kukkalaitteet, seppeleet ja muut tervehdykset seitsemän päivän kuluessa hautaamisesta tai vainajan siunaamisesta, minkä jälkeen hautausmaan henkilökunnalla on oikeus poistaa ja hävittää ne kortteineen ja muistonauhoineen.

Muistolehtoihin ja muistelupaikoille tuodut kukat ja muut tervehdykset poistetaan hautausmaan toimesta siten, että uusille kukille ja tervehdyksille on aina riittävästi tilaa sekä, että muistolehto alue pysyy hautausmaan arvoa vastaavassa kunnossa.

Siunaustilaisuudesta kappeliin jääneet kukat, kukkalaitteet ja seppeleet säilytetään seuraavan työpäivän päättymiseen asti. Tämän jälkeen hautausmaan henkilökunta hävittää ne asianmukaisesti.

Vainajan ruumis on haudattava viivytyksettä tiiviissä asianmukaisessa arkussa tai vastaavassa taikka tuhkattava krematoriossa.

Terveydensuojeluasetus 7:40,1

Sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksikkö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos taikka muu vainajan ruumista säilyttävä taho saa luovuttaa vainajan ruumiin haudattavaksi tai tuhkattavaksi, kun lääkäri on laatinut hautausluvan tai kuolinselvitys on laadittu, ja se on annettu sille, joka on ilmoittanut huolehtivansa vainajan hautaamisesta tai tuhkaamisesta, taikka sille, joka hautauksesta tai tuhkauksesta huolehtivan toimeksiantaja hoitaa hautaukseen tai tuhkaukseen liittyviä käytännön järjestelyjä.

Hautaus saadaan toimittaa, kun hautauslupa tai kuolinselvitys on annettu sen hautausmaan ylläpitäjälle, jonne vainaja haudataan. Vainajan ruumiin voi tuhkata, kun hautauslupa tai kuolinselvitys on annettu krematoriolle, jossa vainaja tuhkataan.

Hautausmaan ylläpitäjän on viipymättä hautauksen jälkeen ilmoitettava hautauksen ajasta ja hautausmaasta, johon vainaja on haudattu, Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan valtionvirastolle. Jos vainaja on tuhkattu, krematorion ylläpitäjän on ilmoitettava, milloin ja missä vainaja tuhkattiin. Jos vainaja oli kuollessaan evankelisluterilaisen tai ortodoksisen kirkon jäsen, nämä ilmoitukset on kuitenkin tehtävä asianomaiselle seurakunnalle. (19.12.2019/1334)

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä 22 a §

Vainajan ruumis on ilman aiheutonta viivytystä haudattava tai tuhkattava.

Vainajan ruumista ja tuhkaa tulee käsitellä arvokkaalla ja vainajan muistoa kunnioittavalla tavalla.

Vainajan ruumiin hautaamisessa ja tuhkaamisessa sekä tuhkan käsittelyssä tulee kunnioittaa vainajan katsomusta ja toivomuksia.

Hautaustoimilaki 1:2

Tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Jolleivät 23 §:ssä tarkoitetut henkilöt tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta huolehdi tuhkasta, sijoitetaan tuhka vainajan kuolinpesän kustannuksella sille hautausmaalle, johon vainajalla on oikeus tulla haudatuksi.

Tuhkan sijoittamiseen on oltava alueen omistajan tai haltijan suostumus.

Hautaustoimilaki 7:19

10 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan siirtää toiseen hautaan, jos aluehallintovirasto erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämää lupaa. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi ympäristö- ja hautaustoimelle. Helsingin seurakuntayhtymä ei suorita haudatun ruumiin siirtoa.

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä aluehallintoviraston luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.
Hautausoimilaki 8 :24

Haudatun ruumiin siirtämistä koskevaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle osoitettuun hakemukseen on liitettävä tiedot vainajasta sekä virallinen selvitys kuoleman syystä ja ajasta, ruumiin hautapaikasta sekä selvitys ruumille varatusta uudesta hautapaikasta.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on hankittava hautausmaiden omistajilta lausunto terveydellisten seikkojen selvittämiseksi haudatun ruumiin siirtämisestä tehdystä hakemuksesta.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää haudatun ruumiin siirtämisen tai määrätä ruumista siirrettäessä noudatettavista muista toimenpiteistä terveyshaitan ehkäisemiseksi. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on määrättävä aika, jonka kuluessa ruumiin siirtäminen on toimitettava.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä ruumiin siirtämistä koskeva päätös tiedoksi sen kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, jonne ruumis siirretään, sekä asianomaisille lääninhallituksille ja hautausmaiden omistajille. (23.3.2006/207)

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen edustajan on oltava paikalla ruumista haudasta otettaessa ja uudelleen haudattaessa.

Terveydensuojeluasetus 7:42

Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolaki 34 § 1 mom.

11 § Haudan hoitaminen

Seurakuntayhtymälle kuuluva hautausmaan perushoito ja hautaoikeuden haltijalle kuuluvat tehtävät määräytyvät hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti. Seurakuntayhtymä seuraa hautojen hoitoa ja antaa tarvittaessa kehoituksia puutteiden korjaamiseksi.

Hautoja hoitavan yrittäjän on tehtävä asiasta ilmoitus seurakuntayhtymälle. Jos hautoja hoitava yrittäjä haluaa käyttää työssään seurakuntayhtymän tarvikkeita tai muita hautausmaan palveluja, hänen on sovittava siitä seurakuntayhtymän kanssa erikseen.

Päättyessään ottaa yksittäisen haudan seurakuntayhtymän kustannuksella hoitettavaksi, kirkkovaltuusto voi hyväksyä sopimuksen, jolla muu yhteisö tai henkilö sitoutuu vastaamaan haudan hoitamisesta.

Hautausmaan ylläpitäjän tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla.

Yksittäisen haudan hoidosta on voimassa, mitä 11 §:n mukaisesti säädetään tai määrätään sekä hautausmaan ylläpitäjän ja hautaoikeuden haltijan kesken sovitaan.

Hautaustoimilaki 5:13

Hautaoikeuden haltija vastaa siitä, että hautaa hoidetaan hautausmaan arvon mukaisesti. Kirkkovaltuusto voi kuitenkin päättää, että seurakunnan kustannuksella huolehditaan hautausmaalla tai sen osalla olevien hautojen perushoidosta. Kirkkovaltuusto voi päättää, että seurakunta vastaa haudan hoidosta, jos vainajan muiston vaalimista pidetään seurakunnan kannalta tärkeänä.

Seurakunta voi tehdä hautaoikeuden haltijan kanssa määräaikaisen sopimuksen siitä, että seurakunta ottaa korvauksesta vastuun haudan hoidosta. Seurakunta voi sopia, että hoitokorvaukset sijoitetaan hautainhoitorahastoon, jonka varat käytetään sopimusten mukaisten hautojen hoitoon.

Kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan, jonka hoito on olennaisesti laiminlyöty. Kunnostamiseen varataan vuoden määräaika siitä, kun päätös on annettu hautaoikeuden haltijalle tiedoksi. Kirkkoneuvosto voi päättää hautaoikeuden menettämisestä, jollei laiminlyöntiä ole korjattu. Päätöksen tiedoksi antamisesta säädetään 10 luvun 26 §:ssä.

KL 3:33

Hautausmaalle on laadittava hoitosuunnitelma, jossa määritellään seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja esitetään hautausmaan vuosittaiset hoitotoimenpiteet sekä pidemmällä aikavälillä toteutettavat kunnostustyöt.

KJ 3:58

12 § Hautamuistomerkit

Kaikista haudalle asennettavista muistomerkeistä on toimitettava suunnitelma kyseiselle hautausmaalle. Jos muistomerkki ei ole hautausmaan käyttösuunnitelman tai yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymien muistomerkkiohjeiden mukainen, tulee suunnitelma hyväksyttäväksi hautausmaan toiminnasta vastaavalla viranhaltijalla tai hautaustoimen päälliköllä ennen muistomerkin valmistamista. Sama menettely koskee vanhan muistomerkin muuttamista, pysyvää poistamista, uuden muistomerkin tuomista aiemmin lunastetulle haudalle sekä muita haudalle asetettavia rakennelmia.

Talviaikana on muistomerkkien asennuskielto, jonka alkamisesta ja päättymisestä tiedotetaan erikseen.

Haudalle asetettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle hautausmaan ohjeistuksen mukaisesti. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole.

Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se

saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Viereisten hautojen vahingoittamista on vältettävä.

Työn päätyttyä on hauda heti siistittävä. Jos viereistä haudaa tai sillä olevaa muistomerkkiä tai rakennelmia on vahingoitettu, vahingon aiheuttajan on se heti korjattava. Ajoneuvoilla rikotut nurmikot, muu vahinko tai seurakuntayhtymälle jääneet siistimistyöt veloitetaan vahingon aiheuttajalta tai laiminlyöjältä. Seurakuntayhtymä korjaa tai oikaisee vain sellaisen hautamuistomerkin, jonka vaurioituminen johtuu seurakuntayhtymän toimenpiteestä tai laiminlyönnistä.

Seurakuntayhtymällä on oikeus kuljettaa pois paikoilleen asentamatta jätetyt hautamuistomerkit tai muut laitteet ja veloittaa siitä aiheutuva työ laiminlyöjältä.

Haudan reunustaminen aidalla, kiveyksellä tai muuten on kielletty, jollei hautausmaan käyttösuunnitelma sitä salli.

Seurakuntayhtymä seuraa hautamuistomerkkien turvallisuutta ja antaa tarvittaessa kehotuksia puutteiden korjaamiseksi. Määräysten vastaisesti asennettu muistomerkki on seurakuntayhtymän kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava. Seurakuntayhtymä voi määrätä haudalta poistettaviksi ohjeiden vastaiset rakenteet ja kasvit.

Hautaoikeuden päättyessä on hautamuistomerkkien osalta voimassa mitä siitä erikseen säädetään.

Hautustoimilain 5 luvun 14 §:ssä mainitusta hyväksymisestä ja suostumuksesta päättää hautausmaan toiminnasta vastaava viranhaltija tai hautaustoimen päällikkö.

Hautaoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavista hautakivistä ja muista muistomerkeistä. Muistomerkin tulee olla hautausmaan yleiskäyttöön sopiva eikä se saa loukata vainajan muistoa tai hautausmaan arvokkuutta. Muistomerkin hyväksyy hautausmaan ylläpitäjä.

Haudalle sijoitettua muistomerkkiä ei saa poistaa ilman hautausmaan ylläpitäjän suostumusta.

Hautaoikeuden lakattua hautausmaan ylläpitäjän tulee tarjota hautaoikeuden haltijalle tilaisuus poistaa hautamuistomerkki, jollei hautausmaan ylläpitäjä erityisestä syystä päätä pitää muistomerkistä huolta hautaoikeuden lakkaamisen jälkeen. Jos hautamuistomerkkiä ei ole poistettu kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hautaoikeuden haltijalle on varattu tilaisuus sen poistamiseen, hautamuistomerkki siirtyy hautausmaan ylläpitäjälle vastikkeetta.

Hautustoimilaki 5:14

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän hallinnassa oleva paikka, jossa on ollut kirkko, hautausmaa tai siunauskappeli, on merkittävä muistotaululla tai muulla muistomerkillä.

Hautaoikeuden lakattua haudalla oleva taiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennelma tai muistomerkki, jota ei voida jättää paikalleen, on siirrettävä sopivaan paikkaan hautausmaalla tai säilytettävä muulla tavoin.

KJ 3:60

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän on erityisellä huolella hoidettava omistamaansa tai hallitsemaansa kulttuurihistoriallisesti arvokasta omaisuutta ja esineistöä. Sitä ei saa ilman erityistä syytä korjata sitä muuttaen, siirtää perinteiseltä paikaltaan tai poistaa.
KJ 3:61

13 § Hautakirjanpito

Hautarekisteriin merkitään hautaustoimilain 12 §:ssä edellytettyjen tietojen lisäksi hautaoikeuden haltijan nimi ja postiosoite, hautaoikeuden voimassaoloaika sekä tieto siitä, keitä haetaan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin merkitään hautausmaalla olevat taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Hautarekisteriin merkitään tiedot hautaoikeuden haltijan määräytymisperusteista, jos asiasta on sovittu vuoden kuluessa haudan luovutuksesta. Hautarekisteriin merkitään tieto siitä, keitä haetaan voidaan haudata, tai oikeutta koskeva etusijajärjestys tai määräytymisperusteet, jos asiasta on sovittu vuoden kuluessa haudan luovutuksesta.

Haudoista ja niihin haudatuista pidetään hauta- ja vainajaluetteloja. Hautausmaakohtaiseen hautaluetteloon merkitään hautausmaan kortteli, rivi, hauta, hautapaikka ja hautasija, haudatun nimi, siunaamisajankohta, hautaamisajankohta, hautaoikeuden voimassaoloaika, hautaoikeuden haltija ja hänen osoitteensa sekä keitä haetaan voidaan haudata. Lisäksi hautaluetteloon voidaan merkitä muistolehtoon haudattavan tuhkan sijainti. Tietoa siitä, mihin tietyn vainajan tuhka on sijoitettu muistolehdossa, ei ilmoiteta omaisille eikä ulkopuolisille. Muistolehdosta laadittuun karttaan merkitään numerolla kunkin sinne sijoitetun tuhkan paikka.

Vainajaluetteloon merkitään hautaustoimilain hautarekisteriltä edellyttämät tiedot.

Hautausmaan ylläpitäjän on pidettävä rekisteriä, josta ilmenevät vainajan:

- 1) sukunimi ja etunimet;
- 2) syntymäaika tai henkilötunnus;
- 3) kuolinaika;
- 4) hautaamisajankohta;
- 5) hautaamistapa; sekä
- 6) haudan sijainti.

Rekisteriin voidaan merkitä myös hautaoikeuden haltijan nimi ja postiosoite, hautaoikeuden voimassaoloaika sekä tieto siitä, keitä haetaan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä hautausmaalla olevat taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti. Vainajista, joiden tuhka on sijoitettu muistolehtoon, merkitään rekisteriin 1 momentissa säädetyt tiedot lukuun ottamatta tuhkan sijaintia.

Tässä pykälässä tarkoitettu rekisteri tulee säilyttää pysyvästi. Kun 8 §:ssä tarkoitettu yhteisö tai säätiö lopettaa toimintansa, tulee tässä pykälässä tarkoitettut asiakirjat luovuttaa säilytettäväksi arkistolaitokseen.
Hautausmaailaki 5:12

14 § Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmaalla noudatetaan hiljaisuutta ja arvokkuutta. Hautoja, hautausmaan istutuksia ja nurmikoita ei saa vahingoittaa. Hautausmaan rauhaa häiritsevä työ on hautausmaailain mukaisesti keskeytettävä.

Moottoriajoneuvoliikenne ja pysäköinti ovat sallittuja vain niille erikseen osoitetuilla alueilla tai hautausmaakohtaisten määräysten mukaisesti. Muilla alueilla moottoriajoneuvoa saa käyttää vain ruumiin, hautamuistomerkin tai liikuntarajoitteen henkilön kuljettamiseen taikka välttämättömään huoltoajoon. Ajoneuvojen tulee olla sellaisia, että hautausmaan käytävät kestävät niiden painon.

Jätteet on lajiteltava hautausmaiden jätteidenlajitteluohjeiden mukaisesti.

Tämän lain tarkoituksena on edistää yleistä järjestystä ja turvallisuutta.
Järjestyslaki 1:1

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) yleisellä paikalla:

a) tietä, katua, jalkakäytävää, toria, puistoa, uimarantaa, urheilukenttää, vesialuetta, hautausmaata tai muuta vastaavaa aluetta, joka on yleisön käytettävissä;

Järjestyslaki 1:2,1 a)

Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Jätelaki (646/2011) 8:72

Yleisöllä on vapaa pääsy hautausmaalle klo 7:00 – 22:00 välisenä aikana.

Erityisinä juhla-aikoina hautausmaat ovat auki ympäri vuorokauden seuraavasti:

- Pääsiäisenä portit avataan pääsiäistä edeltävänä keskiviikkona klo 7:00 ja suljetaan pääsiäisen jälkeisenä tiistaina klo 22:00.
- Pyhäinpäivänä portit avataan pyhäinpäivää edeltävänä torstaina klo 7:00 ja suljetaan pyhäinpäivänä jälkeisenä maanantaina klo 22:00.
- Jouluna portit avataan klo 7:00 kaksi arkipäivää ennen jouluaattoja ja suljetaan loppiaisena jälkeen ensimmäisenä arkipäivänä klo 22:00.

15 § Hautausmaan katselmus

Yhteinen kirkkoneuvosto antaa ohjeet hautausmailla suoritettavista katselmuksista.

16 § Voimaantulo

Tämä ohjesääntö tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

Tällä ohjesäännöllä kumotaan aikaisempi 13.9.2017 vahvistettu hautaustoimen ohjesääntö.